

वा०रा०

॥ २१ ॥

तदिति ॥ तदिदं बुद्धिस्थं ॥ आदितः आदिमारभ्य निखिलं उत्तरकांडांतं सर्वं ॥ सर्वशब्दोऽवयवकार्त्स्न्यं सर्वावयवकं वर्णपदच्युतिरहितमितियावत् ॥ धर्मकामार्थाः सहितायस्मात्तत् सहिताइत्यत्र केनेत्याकांक्षायां मोक्षेणेतिगम्यते ॥ तेनपुरुषार्थचतुष्टयसाधनमितिफलितं ॥ वर्तयिष्यावः गास्यावः तत् अनसूयता असूयामकुर्वता श्रोतव्यं अनेन असूयाराहित्यमेव एतच्छ्रवणाधिकारिविशेषणमित्युक्तं ॥ सर्वपुरुषार्थसाधनत्वाच्च श्रवणेअत्यादरः सूचितः ॥ ४ ॥ कोसलइति ॥ मुदितः राजभिर्धर्मतः परिपालनात् ॥ स्फीतः उत्तरोत्तरं वृद्धिप्राप्तः ॥ सरयूतीरे तदुपलक्षितदेशे ॥ निविष्टः स्थितः ॥ जनपदोअस्तीतिशेषः ॥ ५ ॥ अयोध्येति ॥ तत्र कोसलजनपदे अयोध्यानाम लोकविश्रुतानगरीअस्ति ॥ यामानवेद्रेण मनुना स्वयंनिर्मिताआसीत् पुरीसप्तपुर्यंतर्गता ॥ ६ ॥ आयतेति ॥ सरयूतीरोपश्लेषेण द्वादशयोजनदीर्घा ॥ त्रीणियोजनानीतिशेषः ॥ विस्ती

तदिदंवर्तयिष्यावः सर्वे निखिलमादितः ॥ धर्मकामार्थसहितं श्रोतव्यमनसूयता ॥ ४ ॥ कोसलो नाम मुदितः स्फीतो जनपदो महान् ॥ निविष्टः सरयूतीरे प्रभूतधनधान्यवान् ॥ ५ ॥ अयोध्यानाम नगरी तत्रासीत् लोकविश्रुता ॥ मनुना मानवेद्रेण या पुरी निर्मिता स्वयं ॥ ६ ॥ आयता दशचद्वेच योजनानि महापुरी ॥ श्रीमती त्रीणि विस्तीर्णा सुविभक्तमहापथा ॥ ७ ॥ राजमार्गेण महता सुविभक्तेन शोभिता ॥ मुक्तपुष्पावकीर्णेन जलसिक्तेन नित्यशः ॥ ८ ॥ तां तुराजा दशरथो महाराष्ट्रविवर्धनः ॥ पुरीमावासायामास दिवि देवपतिर्यथा ॥ ९ ॥ कपाटतोरणवतीं सुविभक्तान्तरापणां ॥ सर्वयंत्रायुधवतीं मुपितां सर्वशिल्पिभिः ॥ १० ॥

र्णातिर्यग्विस्तारवती ॥ महापथो बहिर्भागः ॥ ७ ॥ राजेति ॥ राजमार्गः सर्वापण्यशोभितो राजद्वारात्पुरःप्रवृत्तः ॥ मुक्तपुष्पाणि विकसितपुष्पाणि ॥ ८ ॥ तांत्विति ॥ दिवि देवपतिरिन्द्रः पुरीं अमरावतीं यथा आवासयामास ॥ एवं राजा दशरथस्तां पुरीं आवासयामास ॥ पूर्वाधिकलोकवसतिमतींचकार ॥ धर्मन्यायबलेन पोषणात् महतोराष्ट्रस्य विशेषेण वर्धनकर्ता ॥ ९ ॥ कपाटेति ॥ तोरणं बहिर्द्वारालंकारदारुबंधः ॥ सुविभक्तं अंतरं येषां तादृशा आपणायस्यांसा ॥ सर्वयंत्रायुधवतीं प्राकारोपरीतिशेषः ॥ उषितां कृतवासां ॥ १० ॥

वा०कां०

॥ २१ ॥